

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о ревизији
финансијских извјештаја општине Бијељина
за период 01.01 – 31.12.2007. године**

Број:РВ021-08

Бања Лука, 20.05.2008. године

САДРЖАЈ

ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	3
1. УВОД	4
2. НАЛАЗИ	4
2.1. Провођење препорука из претходног извјештаја	4
2.2. Систем интерне контроле	5
2.2.1. Контролно окружење.....	5
2.2.2. Процјена ризика	6
2.2.3. Контролне активности.....	7
2.2.4. Информације и комуникације.....	8
2.2.5. Мониторинг	9
2.3. Извјештај о годишњем извршењу буџета	9
2.3.1. Припрема, израда и доношење буџета	9
2.3.2. Приходи и добици	10
2.3.3. Текући трошкови	11
2.3.4. Капитална улагања	12
2.3.5. Набавке	13
2.4. Биланс успјеха	17
2.4.1. Приходи.....	17
2.4.2. Расходи	17
2.4.3. Разлика прихода и расхода.....	17
2.5. Биланс стања	17
2.5.1. Актива.....	17
2.5.2. Пасива	18
2.5.3. Нераспоређени вишак прихода или расхода.....	19
2.6. Напомене уз финансијске извјештаје	19
2.7. Потенцијалне обавезе	19
2.8. Накнадни догађаји	19

ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

1. Извршили смо ревизију биланса стања општине Бијељина (у даљем тексту: Општина) на дан 31. децембар 2007. г. и одговарајућег биланса успјеха, биланса новчаних токова и извјештаја о извршењу буџета за годину која се завршава на тај дан, те ревизију усклађености пословања са важећим законским и другим релевантним прописима и прегледа значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена.
2. Руководство Општине је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство Општине је такође, одговорно за усклађеност пословања Општине са важећим законским и другим прописима.
3. Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске («Сл. гласник РС», бр. 98/05), INTOSAI ревизијским стандардима и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима и о усклађености пословања. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталим услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака које су одговарајуће у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола Општине. Ревизија такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше ревизијско мишљење.

4. По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Општине истинито и објективно, по свим битним питањима, приказују стање имовине и обавеза Општине на дан 31. децембра 2007. г, резултат њеног пословања, токове готовине и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Не изражавајући резерву на дато мишљење, руководству Општине скрећемо пажњу да:

- настави са појединачним процјенама ризика значајних активности, које могу настати и негативно утицати на пословање Општине и према истим планира одговарајуће контролне активности, редовно анализира и по потреби исте коригује,
- се дио активности које су везане за израду и извршење буџета правилно класификују на одговарајућим билансним позицијама, сходно важећим законским прописима,
- се приликом анализе, планирања, евидентирања и извјештавања, посвети дужна пажња сегменту непореских прихода, текућих помоћи, капиталних добитака и осталих прилива и
- се набавке спроводе у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ и за исте успостави адекватан интерни контролни систем, којим ће се осигурати да радови и услуге буду извршене у складу са одредбама уговора, усвојеним буџетом и планом набавки.

Бања Лука, 20.05.2008.године

Главни ревизор

Бошко Чеко

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

(1) Руководству Општине препоручујемо да:

- у потпуности и досљедно реализује препоруке из претходног ревизорског извјештаја,
- настави са појединачним процјенама ризика значајних активности, исте редовно анализира и по потреби коригује,
- отклони наведене недостатке у функционисању рачуноводственог система,
- код израде буџета и извјештавања о извршењу буџета, адекватно примјени прописану јединствену економску класификацију,
- планира непореске приходе на основу поуздане анализе и извршене процјене,
- досљедно спроводи одредбе Закона о јавним набавкама БиХ, како би радови и услуге били извршени у складу са одредбама уговора, усвојеним буџетом и планом набавки и
- изврши финансирање утврђеног дефицита у складу са одредбама Закона о буџетском систему РС.

1. УВОД

Општина се налази у сјевероисточном дијелу Републике Српске и обухвата површину од 734 км². Највећи дио њеног подручја чини плодна равница Семберија. По процјени локалне власти на подручју Општине, у 60 насељених мјеста, живи око 140.000 становника, који су организовани у 68 мјесних заједница.

У току 2007. г. Скупштина Општине је усвојила стратегију развоја за период 2007 - 2015. г. Стратешки циљеви Општине су: динамичан економски развој и запошљавање, развој пољопривреде, људских ресурса, унапређење услова у области образовања, спорта, културе здравственог и социјалног осигурања, подизање квалитета услуга општинске администрације, побољшање урбаног развоја, заштита и унапређење квалитета животне средине. Регионални стратешки правци развоја Општине су: да постане носилац развоја у региону, оснивање Универзитета, изградња регионалне болнице, развој преко граничног региона Дрина-Сава-Мајевица, изградња пристаништа у Рачи и учешће у пројектима Савеза општина и градова РС.

Општина је у јануару 2008. г. добила Сертификат о успостављању система менаџмента квалитетом за дјелатност јавних услуга локалне управе и самоуправе, по захтјевима стандарда ISO 9001:2000. Сертификацијски поступак обављен је у децембру 2007. г. од сертификацијског тијела TÜV Rheinland InterCert d.o.o. Beograd.

У организацији ОЕБС-а, Административна служба Општине добила је Сертификат у пројекту «МАП» за изузетне резултате у области управљања људским ресурсима и јавним финансијама.

Скупштину Општине чини 31 одборник. У току 2007. г. одржано је 12 сједница.

Из буџета Општине финансирани су Административна служба Општине, нижи буџетски корисници и други примаоци текућих помоћи.

Према Одлуци Владе РС о ранг – листи развијености општина за 2007. г, Општина је сврстана у ред развијених општина у Републици Српској.

Сједиште Административне службе Општине је на Тргу Краља Петра I Карађорђевића бр.1.

Ревизијом нису обухваћени финансијски извјештаји оперативне јединице два – остали корисници буџета Општине и консолидовани финансијски извјештај Општине. Чињеница, да се ревизија спроводи провјерама на бази узорака и да у систему интерне контроле и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија је уз примјену адекватних метода извршена у периоду од 19.02–20.05.2008. г.

На налазе ревизије из Нацрта Извјештаја, Општина није имала примједбе.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. НАЛАЗИ

2.1. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора РС извршила је 2004. г. ревизију финансијских извјештаја Општине за 2003. г. Према налазима ревизије утврђени су

бројни недостаци и неправилности у раду општинских органа, због чега је на финансијско извјештавање Општине, Главни ревизор изразио негативно мишљење по свим материјално значајним аспектима њеног пословања.

У циљу отклањања недостатака сачињен је План активности Административне службе Општине на реализацији датих препорука и на тај начин створене су претпоставке да се кроз систематичан рад, приступи реализацији препорука и обезбједи праћење активности на отклањању утврђених неправилности и недостатака. Скупштина општине је у више етапа усвојила Информацију о степену извршења активности на отклањању утврђених неправилности и исте су достављене Главној служби за ревизију јавног сектора РС. Увидом у сумарни преглед о предузетим активностима од стране Општине и уз презентацију доказа, ревизија је утврдила да су препоруке реализоване, осим, дијела одређених активности које су присутне у процесима припреме и израде буџета (образложење у тачки 2.3.1 Извјештаја), јавних набавки (образложење у тачки 2.3.5 Извјештаја) и убирања локалних прихода и извјештавање (образложење у тачки 2.3.2 Извјештаја).

Опредјељење руководства Општине представља обезбјеђење одрживости реализованих препорука Главног ревизора, отклањање дијела нереализованих препорука у цијелости и побољшање система интерних контрола кроз све његове компоненте, што би допринијело квалитетнијем пружању јавних услуга, очувању интегритета имовине, рационалнијем трошењу јавних средстава и објективнијем и фер извјештавању.

Руководству Општине препоручујемо да у потпуности реализује препоруке, које су дате у претходном ревизорском извјештају.

2.2. Систем интерне контроле

У циљу успостављања адекватне организације и функционалног система интерних контрола Административне службе Општине, у Општини је прихваћен савремени концепт интерних контрола заснован на COSO моделу, који подразумијева пет компоненти: контролно окружење, процјена ризика, контролне активности, информације и комуникације и мониторинг. Побољшању ефикасности система интерних контрола и смањењу негативних појава до нивоа разумних, односно прихватљивих оквира, доприноси и реализација Пројекта о успостављању и имплементацији система менаџмента квалитетом за дјелатност јавних услуга локалне управе и самоуправе, по захтјевима стандарда ISO 9001:2000.

2.2.1. Контролно окружење

Ревизија је утврдила, да је у протеклом периоду евидентно јачање контролног окружења у контексту: филозофије и новог стила управљања, организационе структуре, политике и праксе управљања људским потенцијалима, интегритета система, етичких вриједности и квалитета јавних услуга, односно филозофија општинског руководства је ефикасност, одрживост и отвореност локалне управе. Начелник Општине формирао је Административну службу са осам одјељења: општа управа; привреда и пољопривреда; друштвене дјелатности; просторно уређење; финансије; стамбено-комунални послови; борачко инвалидска заштита и одјељење за инспекцијске послове, двије службе: Стручна служба Скупштине општине и Служба заједничких послова и два самостална одсјека: Комунална полиција и Кабинет начелника Општине.

Интерна ревизија Општине успостављена је крајем 2006. г, а њен статус и одговорност, дефинисани су одредбама Закона о трезору. Послови интерне ревизије у Општини, организовани су у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста, а исте обавља самостални стручни сарадник за интерну ревизију, у оквиру самосталног одсјека – Кабинет начелника Општине. Начелник Општине је одобрио дугорочни план рада интерне ревизије корисника буџета Општине за период 2007-2010. г. као и годишњи план и програм рада интерне ревизије за 2007. г. Кроз перманентно надгледање функционисања система интерне контроле, његову анализу, упоређивање, извјештавање и предлагање евентуалних корективних активности, интерна ревизија је помагала руководству Општине у остваривању основних циљева, а то су: ефикасно пословање, заштита имовине, спречавање и откривање грешака, тачност и потпуност рачуноводствених евиденција, објективно и тачно извјештавање и објелодањивање.

У току 2006. г. начелник Општине је формирао Комисију за интерну контролу, а Скупштина Општине Надзорни одбор, као стално радно тијело. У складу са својим овлашћењима и обавезама, наведена Комисија и Надзорни одбор су подносили извјештаје начелнику Општине и Скупштини Општине.

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста, систематизовано је 168 радних мјеста за 253 извршиоца, а према презентованом прегледу у децембру 2007. г. било је запослено 224 извршиоца на неодређено, 45 на одређено вријеме и 19 приправника. Тринаест запослених распоређено је на радна мјеста која нису систематизована постојећим Правилником, један број извршилаца у дужем периоду ради на одређено вријеме, а седам извршилаца не испуњава прописане услове из постојећег Правилника. У току 2007. г. формирана је Комисија за провођење поступака редовне анализе, организације и систематизације радних мјеста и сачињен је Акциони план рада Комисије. У складу са Акционим планом извршене су анализе: законских надлежности Општине, стратешких циљева и планова, финансијских капацитета, потреба и мишљења грађана и цивилног друштва, постојеће унутрашње организације, постојеће праксе управљања људским ресурсима, што чини подлогу за одговарајућу организацију Административне службе. Активности су усмјерене на унапређење организације рада, подизање степена ефикасности Административне службе и стручно усавршавање радника у складу са Програмом стручног усавршавања.

Руководству Општине препоручујемо да настави са започетим активностима на изради Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у Административној служби Општине и Појединачног колективног уговора за запослене, а у складу са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе РС.

2.2.2. Процјена ризика

Руководство Општине је процјенило да су, код извршавања планираних активности и задатака, присутни ризици и неизвјесности, које могу настати и негативно утицати на њихово извршење и то у свим значајним процесима и њиховим фазама. Зато се одлучило да предузме одговарајуће мјере за њихово умањење или елиминисање, па је идентификацију и процјену ризика прихватило као приоритетан задатак. Начелник Општине је процјенио ризике пословања и донио интерни акт о управљању ризицима, док је Интерна ревизија утврдила материјалност, инхерентни ризик, контролни ризик и укупни ревизијски ризик.

Руководству Општине препоручујемо да настави са појединачним процјенама ризика значајних активности, исте редовно анализира и по потреби коригује.

2.2.3. Контролне активности

С обзиром на присутне ризике и искуства, руководство Општине настоји да побољша административно-управљачке и рачуноводствене контроле у подручјима функционисања Административне службе Општине. Активности су усмјерене на побољшање основних контрола и увођење других видова надзора. Полазна основа је побољшање уграђених контрола и доношење нових правила и процедура/упутстава, у складу са овлашћењима. Усвојена и донесена бројна интерна акта (правилници, упутства, одлуке и сл.) стално се преиспитују, допуњују и мјењају, како би позитивно дјеловали на функционисање општинске администрације. Већи дио интерних аката донесен је у другом дијелу 2007. г, а један дио аката је у нацрту. Поред редовних двојних контрола по хијерархијској линији у организационим јединицама, надзор над функционисањем општинске администрације обавља се путем институционалних форми: Комисије за интерну контролу, Интерне ревизије и Надзорног одбора Скупштине. У складу са планираним активностима у 2007. г. обављени су прегледи појединих функционалних подручја Административне службе Општине.

Анализом извршеног пописа средстава, потраживања и обавеза за 2007. г. утврђено је, да је исти извршен у складу са важећим Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и Упутством о изради годишњег обрачуна буџетских корисника и фондова за 2007. г. Административна служба Општине предузела је више активности у току 2007. г. на обезбјеђењу адекватне подлоге за пренос и евидентирање имовине у складу са одредбама Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе. Извршена је идентификација и процјена вриједности земљишта, објеката (Дом омладине, Дом војске и објеката Мјесних уреда) локалних путева, градских улица и тргова у Општини.

Код Републичке управе за геодетско-имовинске послове, подручна јединица Бијељина, Општина је у 2007. г. покренула активности за утврђивање међусобних односа и пренос права располагања над дијелом имовине правних лица, чији је оснивач Општина, а која су приликом статусних промјена, имовину уписала као своју (АД Комуналац, АД Водовод и канализација, АД Град, ЈУ Бања Дворови, Удружење грађана Шаран и ФК Радник Бијељина).

На основу утврђеног Програма мјера за идентификацију, процјену и евидентирање општинске имовине, почетком 2008. г, донесен је Оперативни план активности на наставку идентификације општинске имовине, којим су утврђени поступци за пренос права располагања над некретнинама, на које су као носиоци коришћења (располагања) уписане: Предшколске установе, Основне школе, Пољопривредна и Медицинска школа, Мјесне заједнице и објекти јавних комуналних предузећа, чији је оснивач Општина. Утврђени су носиоци активности и рокови за идентификацију и евидентирање општинске имовине.

Руководству Општине препоручујемо да у сарадњи са надлежним институцијама, а у складу са одредбама Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе, настави са започетим активностима за пренос права располагања над некретнинама на којима су као носиоци коришћења уписана друга правна лица.

2.2.4. Информације и комуникације

Због значаја информација и комуникација за побољшање квалитета услуга и контролу рада, у протеклом периоду посебна пажња је посвећена осигурању одговарајућег обима употребљивих информација и комуникација унутар Административне службе и са вањским корисницима. Информисање се обезбјеђује кроз различите облике извјештавања и презентације финансијских и оперативних података у стандардној форми и електронски. Комуникације се остварују кроз хоризонталне и вертикалне линије (између одјељења/служби, од нижих ка вишим нивоима и обрнуто) да би се правовремено обезбједио неопходан обим одговарајућих информација, које утичу на квалитетније обављање послова.

Правилником о рачуноводственој политици утврђена је организација рачуноводног система, правила, процедуре и интерни рачуноводствени контролни поступци. На основу Споразума, између Владе РС и Општине о увођењу општинског (локалног) трезора и Одлуке о начину организовања трезорског пословања, Општина и корисници буџета Општине су од 01.01.2007. г. у Систему трезорског пословања. Општински (локални) трезор се састоји из двије оперативне јединице и то: прве, коју чине организациони дијелови Административне службе Општине и друге, коју чине организациони дијелови осталих буџетских корисника Општине. Трансакције и догађаји евидентирани су у складу са прописаним трезорским процедурама у оквиру: главне књиге локалног трезора и помоћних књига локалног трезора – модула (набавке, обавеза и поравнања). У 2007. г. нису системски увезани модули потраживања и основних средстава, већ су алтернативне евиденције обезбјеђене у помоћним књигама, из успостављених програма потраживања и основних средстава. Систем јединственог рачуна трезора Општине састоји се од рачуна: јавних прихода, јединственог трансакционог рачуна и рачуна посебних намјена.

Анализом функционисања рачуноводног система, уочено је сљедеће:

- дио пословних промјена, које се односе на приходе и приливе, расходе и издатке, није класификован и исказан у складу са Правилником о садржини појединих рачуна у контном оквиру и Правилником о финансијском извјештавању за кориснике буџета РС, чиме се нарушава принцип хомогености и интегралности, што је детаљније наведено у Писму менаџменту Општине,
- дио властитих прихода Општине, накнада за коришћења јавних површина за паркирање који имају третман јавних прихода, није уплаћиван на рачун јавних прихода, сходно одредбама чл. 6. Закона о буџетском систему РС, већ је уплаћен на рачун Дирекције, што је објашњено у тачки 2.3.2,
- нису испостављане фактуре на мјесечном нивоу, на основу уговора о закупу пословних просторија са физичким и правним лицима,
- дио властитих прихода који је уплаћен на рачун јавних прихода, није временски разграничен као одгођени приход, него је рачуноводствено обухваћен као приход текућег периода. Такође, дио плаћених расхода није временски разграничен, него је рачуноводствено обухваћен као расход текућег периода,
- није вршено отписивање сумњивих и спорних потраживања преко исправке вриједности, што је објашњено у тачки 2.3.2 Извјештаја и
- није евидентирано: потраживање по основу трајне ренте, комуналне накнаде и дио краткорочних обавеза, што је објашњено у тачки 2.5.1 и 2.5.2 Извјештаја.

У циљу спречавања и откривања грешака и тачности рачуноводствених евиденција, препоручујемо руководству Општине, да отклони наведне недостатке везане за функционисање рачуноводног система.

2.2.5. Мониторинг

Мониторинг је дио свакодневних активности руководства Општине и проводи се као стални надзор, укључујући извјештавање контролних органа у различитим формама и периодично оцјењивање рада запослених. Мониторинг контролне структуре остварује се и функцијом и радом Интерне ревизије, Комисије за интерну контролу и Надзорног одбора. Утврђене неправилности се констатују у извјештајима, дају препоруке и прати провођење корективних активности.

Анализом система интерне контроле, утврдили смо да је Општина своју унутрашњу организацију и ефикасност, у односу на претходни извјештајни период, подигла на већи ниво и да стално врши анализе и унапређује постојеће механизме који обезбјеђују побољшање функционисања Административне службе Општине. За поједине поступке и прописане процедуре које су донесене и усвојене у другом дијелу 2007. г, нису проведене одговарајуће контролне активности, што је констатовано у процјени ризика пословања Општине.

Руководству Општине препоручујемо да наведене недостатке у функционисању интерне контроле отклони, уз досљедну примјену важећих интерних аката, рачуноводствених правила и прописаних стандарда.

2.3. Извјештај о годишњем извршењу буџета

2.3.1. Припрема, израда и доношење буџета

Скупштина општине је 21.12.2006. г. донијела буџет Општине за 2007. г. у износу од 50.200.000 КМ, а 25.12.2007. г. други ребаланс буџета од 46.858.150 КМ кога чине: порески приходи 30.388.766 КМ, непорески приходи 7.384.568 КМ, текуће помоћи 43.422 КМ, приходи из буџета нижих потрошачких јединица 10.000 КМ, капиталне помоћи 346.000 КМ, прилив од директног задужевања 7.979.320 КМ и остали приливи 706.074 КМ. Буџетска потрошња планирана је у износу 46.858.150 КМ, а распоређена је за: расходе 32.421.837 КМ, капиталне трошкове 14.209.864 КМ и отплате дугова 226.449 КМ.

Ревизијом проведених активности припреме, израде и доношења буџета, утврђени су сљедећи пропусти и недостаци:

- успостављена економска класификација буџетских средстава и буџетске потрошње, дијелом није у потпуности усклађена са прописаном, чиме се нарушава принцип интегралности и упоредивости економских позиција,
- приликом припремања, израде и доношења буџета за 2007. г, Стратегија развоја Општине за период 2007-2015. г, која треба да буде основа за планирање, била је у изради,
- буџет је усвојен 21.12.2006. г, а према чл. 16. Закона о буџетском систему РС, рок за усвајање буџета је 15.12.2006. г.,
- планирање појединих непореских прихода није у довољној мјери базирано на адекватним анализама и појединачним процјенама,
- у периоду од усвајања другог ребаланса буџета Општине, односно од 25-31 децембра 2007. г, начелник Општине је донио 29 одлука о реалокацији средстава у износу од 2.705.488 КМ, а од 01.01 – 26.02.2008. г. 43 одлуке, у износу од 105.927 КМ, што указује на недовољну припремљеност израде ребаланса буџета и
- нису провођени успостављени механизми за контролу трошења дозначених средстава нижим буџетским корисницима.

Ревизија је утврдила да дио активности у вези припреме и израде буџета, које се односе на правилну економску класификацију дијела буџетских средстава и буџетске потрошње, нису проведене у складу са важећим прописима.

Руководству Општине препоручујемо да буџет припреми и донесе уз адекватну примјену прописане јединствене економске класификације, поштује рокове из буџетског календара и планира непореске приходе и помоћи на основу поуздане анализе и процјене. Код трошења буџетских средстава, потребно је досљедно провођење успостављених контролних механизма, уз стални мониторинг руководства Општине.

2.3.2. Приходи и добици

Буџетска средства Општине исказана су у износу од 46.616.930 КМ, а чине их: приходи 37.572.847 КМ, капитални добици 329.678 КМ, капиталне помоћи 714.405 КМ и приливи од домаћег задуживања 8.000.000 КМ. Ревизија је утврдила да наведена средства износе 47.369.179 КМ или 2% више од исказаних, односно 1% више од планираних буџетских средстава, што је наведено у тачки 2.3.1. Извјештаја.

Анализом исказаних буџетских средстава Општине, ревизија је утврдила сљедеће:

Приходи Општине исказани су у износу од 37.572.847 КМ, а чине их: порески приходи 30.274.485 КМ, непорески приходи 7.082.059 КМ, текуће помоћи 206.303 КМ и приходи из буџета нижих потрошачких јединица 10.000 КМ. Ревизија је утврдила да исти износе 37.510.708 КМ или 100% од исказаних, односно 99% од планираних средстава.

На основу Споразума од 30.06.2006. г. и Анекса Споразума од 19.12.2007. г. између Општине и ЈП «Дирекција за изградњу и развој града» Бијељина (у даљем тексту: Дирекција), послови коришћења јавних површина за паркирање у градском насељу Бијељина, повјерени су Дирекцији. Уплата средстава по основу накнаде за паркирање у току 2007. г, вршена је на посебан рачун Дирекције и за 2007. г. износи 130.000 КМ. На крају 2007. г, Дирекција је цијели износ уплатила на одговарајући рачун буџета Општине. Пошто наведена средства у цјелини припадају општинском буџету, ревизија је мишљења да се иста требају директно уплаћивати на рачун буџета, сходно одредбама чл. 6. Закона о буџетском систему РС и Наредби о уплаћивању одређених прихода Републике, општина и градова, буџетских фондова и фондова, којима је дефинисано да се приходи који припадају буџету општине/града уплаћују на посебан рачун општине/града за прикупљање јавних прихода.

Анализом успостављених међусобних права и обавеза између Општине и Дирекције, ревизија је утврдила да нису јасно и прецизно дефинисана права и обавезе у погледу признавања трошкова коришћења јавних површина за паркирање, трајне ренте, комуналне накнаде и накнада Дирекције за коришћење пословних просторија.

Капитални добици исказани су у износу од 329.678 КМ, а чине их: приливи од продаје сталних средстава у износу од 307.821 КМ и остали капитални добици у износу од 21.857 КМ. Ревизија је утврдила да исти износе 329.678 КМ или 100% од исказаних. Приливи од продаје сталних средстава погрешно су планирани у оквиру позиције непореских прихода, умјесто на рачун капиталних добитака, што није у складу са Правилником о садржини појединих рачуна за кориснике буџета РС.

Капиталне помоћи исказане су у износу од 714.405 КМ, а чине их: приливи средстава од групе грађана из Мјесних заједница, на име изградње путне мреже у износу од 379.405 КМ и осталих капиталних помоћи од 335.000 КМ. Ревизија је утврдила да исте износе 776.544 КМ или 9% више од исказаних, односно 124% више од планираних

средстава. Приливи средстава од групе грађана из Мјесних заједница од 379.405 КМ, погрешно су планирани у оквиру рачуна непорески приходи, умјесто на рачун капиталних помоћи.

Примљене отплате од позајмљивања нису исказане. Ревизија је утврдила да исте износе 46.175 КМ, јер је извршено међусобно пребијање исплате нето плата запослених и наплате њихових кредитних обавеза према Општини. Због тога су рачуни прилива од позајмљивања и Меморандумске евиденције, мање исказани за наведени износ. У буџету Општине за 2007. г, наплата наведених средстава није планирана.

У оквиру буџетских средстава за 2007. г, планирано је 706.074 КМ, на име наплате потраживања од Привредне банке АД Сарајево, без економске класификације, што није у складу са одредбама Закона о буџетском систему РС и Правилника о садржини појединих рачуна за кориснике буџета РС. Планирана средства распоређена су у буџетској потрошњи, у истом износу. Наведена потраживања од ПБС, у претходном периоду су евидентирана у главној књизи трезора Општине, а за иста, сходно Правилнику о рачуноводственој политици, није вршено отписивање сумњивих и спорних потраживања преко исправке вриједности, на терет расхода текућег периода, пошто је њихова наплата, раније евидентирана у корист прихода. У образцу Извјештаја о извршењу буџета, у колони планирано, средства су неправилно исказана на позицији капиталних добитака, а у колони остварено нису исказана, па су буџетска средства мање исказана за 706.074 КМ. Наведени начин планирања буџетских средстава и буџетске потрошње и њихово исказивање, утицао је на настанак дефицита.

Приликом анализе, планирања, евидентирања и извјештавања, у сегменту непореских прихода, текућих помоћи, капиталних добитака и осталих прилива, дио постојећих контролних поступака није проведен на адекватан начин.

Одговорним лицима Општине препоручујемо да приликом анализе, планирања, евидентирања и извјештавања, у сегменту непореских прихода, текућих помоћи, капиталних добитака и осталих прилива, примјењују донесена упутства/процедуре, чиме би се обезбједила упоредивост планираних и извршених позиција. Препоручујемо да се са Дирекцијом јасно и прецизно дефинишу међусобна права и обавезе.

2.3.3. Текући трошкови

Буџетска потрошња Општине исказана је у износу од 47.214.633 КМ, а чине је: расходи 30.272.905 КМ, капитални трошкови 16.715.182 КМ и отплате домаћег задуживања од 226.546 КМ. Ревизија је утврдила да наведена потрошња износи 47.277.150 КМ или 100% од исказане, односно 1% више од планиране буџетске потрошње, што је наведено у тачки 2.3.1. Извјештаја.

Анализом исказане буџетске потрошње, прве оперативне јединице – Административна служба Општине, ревизија је утврдила сљедеће:

Бруто плате и накнаде трошкова запослених и скупштинских одборника исказане су у износу од 6.178.375 КМ, а чине их: бруто плате од 5.844.551 КМ и накнаде од 333.824 КМ. Обрачун плата и накнада вршен је на основу: Појединачног колективног уговора, Правилника о платама, накнадама и осталим примањима запослених у Општинској управи, Одлуке о платама, Закључка о платама запослених у органима Општине и Одлуке о висини плата функционера Општине.

Трошкови материјала и услуга исказани су у износу од 10.195.605 КМ, а чине их: путни трошкови 156.963 КМ, трошкови енергије 79.590 КМ, трошкови комуналних и

комуникационих услуга 3.272.027 КМ, набавка материјала 351.846 КМ, трошкови услуга превоза и горива 138.929 КМ, трошкови текућег одржавања 2.047.757 КМ, трошкови осигурања и банкарских услуга 77.772 КМ и уговорене услуге 4.070.722 КМ. Није утврђен норматив утрошка горива за службена возила, чиме би се обезбједили услови за адекватну анализу утрошка горива.

Текуће помоћи исказане су у износу од 6.485.574 КМ, а чине их: помоћи појединцима 1.521.896 КМ, помоћи непрофитним организацијама 4.853.686 КМ и субвенције јавним предузећима 109.992 КМ. Буџетом за 2007. г. планирана су средства за спорт и физичку културу у износу од 1.729.320 КМ (средства за спорт по програму, школски спорт, изградња спортских објеката и финансирање физичке културе-резерва). На основу Одлуке о усвајању плана расподјеле средстава намјењених за спорт, планирана је расподјела средстава за спорт по програму. За расподјелу средстава за финансирање физичке културе – резерва, у току 2007. г. нису била донесена писана правила, процедуре и критеријуми, чиме би се испоштовали принципи правичности и транспарентности расподјеле.

Буџетска резерва планирана је у износу од 300.000 КМ. На основу одлука начелника Општине, наведена средства исплаћена су у износу 296.323 КМ. Одлуке о потрошњи буџетске резерве нису објављене у службеном гласнику Општине, а начелник Општине је Скупштини Општине подносио извјештај о наведеној потрошњи. Према чл. 20. став 8. Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета РС, нису донесене интерне процедуре, са јасним критеријумима за расподјелу и начин коришћења средстава буџетске резерве.

Капитална помоћ исказана је у износу од 2.470.524 КМ и према налазима ревизије, капитална помоћ и обавезе према добављачима мање су исказане за 112.516 КМ, јер нису евидентирани рачуни за набавку спортске опреме за основне школе.

Капитална улагања исказана су у износу од 16.213.940 КМ. Ревизија је утврдила да исти износе 16.381.561 КМ или 1% више од исказаних, односно 100% од планираних средстава.

Отплата дугова исказана је у износу од 226.546 КМ. Ревизија је утврдила да исти износе 226.546 КМ или 100% од исказаних, односно 100% од планираних средстава.

Правилником о финансијском извјештавању за кориснике буџета РС, прописани су обрасци за годишње финансијске извјештаје. У прописаним образцима биланс успјеха и годишњи извјештај о извршењу буџета, нема позиције за расходе мимо буџетске контроле. Пошто није усклађен Правилник о финансијском извјештавању за кориснике буџета РС и Правилник о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике буџета РС и Упутство о изради бруто прометног биланса, расходи мимо буџетске контроле су исказани у образцима на позицији уговорених услуга и на позицији набавка осталих сталних средстава.

Одговорним лицима у Општини препоручујемо да за текуће помоћи и буџетску резерву донесу правила, процедуре и критеријуме, чиме би се испоштовали принципи правичности и транспарентности расподјеле.

2.3.4. Капитална улагања

У складу са важећим овлашћењима начелник Општине је донио одговарајућа интерна акта, којима се регулише процес јавних набавки роба, услуга и уступања радова. У оквиру Одсјека за јавне набавке, инвестиције и надзор, формирао је Службу за јавне набавке. Донесен је план набавки у 2007. г. чиме је дифинисано инвестиционо

улагање, капиталне помоћи, текуће одржавање и уговорене услуге. Поред планираних ставки са процјењеним вриједностима, у плану набавки наведена је позиција за неподвижне и ванредне набавке. Дио наведених економских позиција из одређених организационих дијелова укупног плана набавки Општине, није усклађен са економским позицијама набавки из буџета. Налози за покретање поступка јавне набавке, од стране одговорних из појединих одјељења, покренути су са закашњењем у односу на планиране рокове. Општина је са Дирекцијом закључила оквирни споразум о услугама надзора за капиталналагања.

Према консолидованом извјештају Општине, планирани капитални трошкови у 2007. г. износе 16.775.864 КМ, и то: капиталналагања 14.209.864 КМ и капиталне помоћи 2.566.000 КМ, а планирани извори њиховог финансирања чине: властита средства 8.450.544 КМ, кредитна средства 7.979.320 КМ и капиталне помоћи 346.000 КМ.

Исказана вриједност капиталних трошкова из консолидованог извјештаја Општине, у 2007. г. износи 19.185.706 КМ, а чини је: капиталналагања 16.715.182 КМ и капиталне помоћи 2.470.524 КМ. Извршење исказане разлике на позицији капиталнихлагања у односу на план, обезбјеђено је одлуком начелника Општине о реалокацији буџетских средстава. Обезбјеђене изворе финансирања чине: властита средства 10.887.028 КМ, кредитна средства 7.571.861 КМ, капитални добици 329.678 КМ и капиталне помоћи 397.139 КМ.

2.3.5. Набавке

Према евиденцијама Службе за јавне набавке у току 2007. г, послје проведених активности за избор најповољнијег извођача радова, роба и услуга за инвестиционолагање, капиталне помоћи, текуће одржавање и уговорене услуге, закључено је 169 уговора за планиране набавке у вриједности од 14.517.856 КМ и 21 оквирни споразум у вриједности од 1.420.355 КМ, а од тога 39 потписаних уговора се односи на непланиране и неподвижне набавке у вриједности од 1.595.122 КМ. У току је закључивање уговора у вриједности од 2.220.019 КМ, а на основу проведених активности за избор најповољнијег извођача радова, роба и услуга у 2007. г.

Упоредјујући проведене активности набавки, обухваћених узорком, према одредбама важећег Закона о јавним набавкама БиХ, утврђено је сљедеће:

1. Изградња фекалне канализације

1.1. Изградња прве фазе фекалне канализације

Између Општине и предузећа «Хигра» ДОО Бијељина, закључен је у 2005. г, уговор о изградњи прве фазе фекалне канализације у вриједности од 2.665.158 КМ. Послје проведеног преговарачког поступка закључен је Анекс I и Анекс II уговора о извођењу додатних радова у вриједности од 1.498.593 КМ, тако да укупна вриједност радова износи 4.163.751 КМ. За измирење обавеза по основу завршених радова у 2006. г, закључен је 23.02.2007. г. Анекс III, у коме је утврђен начин и рок исплате преосталог дијела обавеза, и то 300.000 КМ до 31.03.2007. г, а 863.542 КМ до 30.06.2007. г. Увидом у одговарајућу евиденцију, утврдили смо да је извођач радова 06.03.2007. г. испоставио десету привремену ситуацију од 299.753 КМ, а 16.04.2007. г. окончану ситуацију од 866.942 КМ.

1.2. Изградња друге етапе прве фазе фекалне канализације

Буџетом за 2007. г. планирана су средства за извођење радова на изградњи друге етапе прве фазе фекалне канализације у износу од 3.000.000 КМ. Општина и предузеће «Хигра» ДОО Бијељина закључили су 23.02.2007. г, уговор о изградњи у

вриједности од 1.664.320 КМ, са роком завршетка радова од 90 календарских дана. У записнику надзорног органа од 30.08.2007. г. о примопредаји извршених радова, констатовано је да су сви радови завршени 28.07.2007. г, што је наведено и у грађевинском дневнику. На основу информације надзорног органа од 24.09.2007. г. о коначно утврђеним количинама радова, констатовано је да су урађени сви радови који су били предмет основног уговора у износу од 1.664.320 КМ и да има вишка радова у износу од 220.992 КМ.

Ревизији је дато образложење од стране надзорног органа да за ову врсту објеката (линијски објекти-водоводи и путеви), односно за обрачун извршених радова у привременим ситуацијама, количине извршених радова утврђују се проценом степена извршења радова на лицу мјеста. На крају се врши детаљно и дефинитивно снимање изведених количина и исте се уписују у грађевинску књигу.

Од стране надзорног органа и извођача радова усаглашени су непредвиђени, додатни и вишкови радова и предложено закључивање Анекса I основног уговора. Покренут је преговарачки поступак за непредвиђене, додатне и вишкове радова у вриједности од 660.000 КМ. Комисија је констатовала да вриједност понуде одговара вођеном грађевинском дневнику. Послијеведеног поступка, закључен је 19.12.2007. г. Анекс I у вриједности од 715.504 КМ (392.710 КМ за непредвиђене радове, 101.802 КМ за накнадне/додатне радове и 220.992 КМ за вишкове радова), односно 55.504 КМ, више него што је покренут налог за покретање активности за додјелу анекса уговора за непредвиђене, додатне и вишкове радова. Уговорни орган није поступио у складу са одредбама чл. 16. уговора којим је дефинисано да се додатни радови могу изводити након закључивања Анекса уговора. Увидом у одговарајућу евиденцију, до 31.12.2007. г. испостављене су три привремене ситуације у вриједности од 2.114.318 КМ, а у фебруару 2008. г. окончана ситуација од 265.491 КМ. Наручиоцу послата је 11.02.2008. г. достављена гаранција од 5% за отклањање недостатака у гарантном року, са периодом важења од 11.02.2008. г. до 30.08.2009. г. Према чл. 12. уговора, гаранција за изведена радове траје двије године од дана примопредаје радова (примопредаја радова била је 30.08.2007. г.).

2. Изградња зграде Економског и Правног факултета у Бијељини

У току 2003. г. између Општине и извођача радова «Перић» ДОО Бијељина закључен је уговор о извођењу грађевинско-занатских радова на изградњи зграде Економског и Правног факултета у Бијељини. Уговором је утврђена вриједност радова, рок изградње и начин плаћања. Извођач радова је 12.11.2005. г. поднио тужбу против Општине у вриједности од 984.605 КМ, због неиспуњавања рокова плаћања наведених у уговору (кашњења уплате аванса, камата и нанесена штета). Закључен је уговор, са Институтом економских наука Бања Лука, о пружању услуга вјештачења поводом тужбе од стране «Перић» ДОО Бијељина. Скупштина општине је 23.02.2007. г. прихватила у цијелости налаз о вјештачењу и донијела закључак да се потпише Анекс уговора на износ 820.885 КМ, тако да укупна вриједност радова износи 6.076.456 КМ. У Анексу су прихваћене нове цијене, непредвиђени радови и коначан рок завршетка радова 15.07.2008. г. Увидом у одговарајућу евиденцију, до 31.12.2007. г. испостављене су привремене ситуације у вриједности од 4.514.983 КМ.

2.1. Уградња инсталација на згради Економског и Правног факултета у Бијељини

Планом набавки за 2007. г. планирана је уградња инсталација, на згради Економског и Правног факултета у Бијељини, у бруто износу од 910.000 КМ. Примјеном отвореног поступка, изабран је извођач радова «МД-Перић Сомпану» ДОО Бијељина и са истим је закључен уговор 09.05.2007. г. на износ од 1.114.262 КМ, са роком завршетка радова

од 100 радних дана, од дана увођења извођача у посао, а у понуди је наведено 100 календарских дана. За наведене радове, извођач је до 31.12.2007. г. испоставио ситуације у вриједности од 504.887 КМ. Гаранција за добро извршење посла у износу од 10% од укупне вриједности уговора, није достављена уз уговор како је предвиђено, већ је достављена 09.11.2007. г. са периодом важења од 01.05.2007. г. до 15.07.2008. г.

3. Изградња улице до насеља Ковиљуше

У плану набавки за 2007. г. предметна набавка планирана је у износу од 1.160.000 КМ. У налогу за покретање поступка јавне набавке наведен је максималан износ средстава од 660.000 КМ. Вриједност најниже понуде износила је 1.379.640 КМ. Поступак избора извођача радова је поновљен. Путем поновљеног отвореног поступка, за извођење радова, а на основу утврђених критеријума и пристиглих понуда изабран је извођач радова «Еко-пром» ДОО Брчко и са истим је закључен уговор 18.09.2007. г. на износ од 757.237 КМ, са роком завршетка радова од 70 радних дана од дана увођења извођача у посао. За извршене радове, извођач радова је до 31.12.2007. г. испоставио привремене ситуације у вриједности од 101.896 КМ.

4. Изградња Сјеверног водоводног прстена

Планом буџета и планом набавки за 2007. г. планирана је изградња Сјеверног водоводног прстена у износу од 1.400.000 КМ. Путем отвореног поступка, за извођење радова, а на основу утврђених критеријума и приспјелих шест понуда, комисија је утврдила да само понуда од понуђача «Водовод и канализација» АД Бијељина у потпуности испуњава опште и посебне услове из тендера. С обзиром да је број прихватљивих понуда мањи од три и не обезбијеђује стварну конкуренцију, Комисија је предложила начелнику Општине да донесе одлуку о обустави поступка. Начелник није прихватио приједлог комисије и предложио је вредновање понуда због хитности радова и да документација, као што је копија диплома и копије лиценци за сваког запосленог није предуслов за доказивање успјешности извођења радова. Комисија је извршила вредновање пристиглих понуда и утврдила да је најповољнија понуда понуђача «Хигра» ДОО Бијељина. Са одабраним извођачем радова закључен је уговор 29.06.2007. г. у вриједности од 1.395.990 КМ, са роком извршења радова од 105 календарских дана. Гаранција за добро извршење посла није достављена како је уговорено у року од 10 дана након доставе уговора на потписивање, већ је достављена 10.08.2007. г. Увидом у одговарајућу евиденцију са 31.12.2007. г. испостављене су четири привремене ситуације на износ од 1.453.325 КМ. У јануару 2008. г. закључен је Анекс I за непредвиђене радове у износу од 105.436 КМ. Окончана ситуација испостављена је у фебруару 2008. г. на износ од 48.102 КМ, тако да вриједност радова износи 1.501.427 КМ. Банкарска гаранција за квалитет изведених радова у гарантном року, достављена је 11.02.2008. г. са периодом важења од 11.02.2008. г. до 11.02.2009. г. што је дефинисано и уговором. Употребна дозвола је испостављена од надлежног одјељења, у фебруару 2008. г, а средство је активирано у 2007. г.

5. Услуга дезинсекције на подручју Општине

Планом буџета за 2007. г. за дезинсекцију су планирана средства у износу од 289.000 КМ, а планом набавки 270.000 КМ. Путем отвореног поступка, за извођење радова, а на основу утврђених критеријума и пристиглих понуда изабран је извођач радова «Еко-Бел» ДОО Трн Лакташи и са истим је 12.04.2007. г. закључен уговор на износ од 348.660 КМ. Образложење, дато за закључење уговора у већем износу од планираних средстава, је да се сразмјерно смањи површина третирања или да се плаћање једног дијела уговорених обавеза изврши на терет буџетских средстава из 2008. г. Гаранција за добро извршење посла није достављена у договореном року, достављена је

25.04.2007. г. Увидом у одговарајућу евиденцију утврђено је да су испостављене 3 фактуре до 31.12.2007. г. на износ од 162.630 КМ и у истим услуга није фактурисана и извршена у року и на начин како је дефинисана уговором.

6. Изградња градског моста код МУП-а у Бијељини

У плану набавки за 2007. г. наведена набавка је планирана у бруто износу од 400.000 КМ. У поновљеном поступку, од 23.08.2007. г. наведен је износ средстава од 400.000 КМ. Пристигла најнижа понуда за наведене услуге, је већа од планираних средстава за 216.342 КМ. Комисији је дато образложење да се иде у даљу процедуру, а да ће се разлика од 216.342 КМ (54,09%) између предвиђених средстава и најниже понуде обезбједити из средстава капиталних добитака. На одлуку о избору извођача радова, пристигла је жалба и иста је одбачена као неоснована. Уговор је закључен 04.02.2008. г. са извођачем радова «Градитељ» ПГП Бијељина на износ од 611.627 КМ, са роком извршења радова од 60 дана, од увођења извођача у посао. До дана завршетка ревизије, наведени радови нису започети. По образложењу одговорних из одјелјења за стамбено-комуналне послове, радови на мосту и фекалној канализацији касне, јер нису претходно завршени други радови на истој локацији, који треба да се изводе паралелно, како би укупна инвестиција била ефикасна, функционална и рентабилна.

7. Набавка погонског горива и пратећих деривата

Планом буџета за 2007. г. планирана су средства за набавку погонског горива и пратећих деривата у износу од 130.000 КМ. Путем отвореног поступка, за набавку горива, а на основу утврђених критеријума и пристиглих понуда изабран је понуђач «Нешковић» ДОО Бијељина, са вриједношћу понуде од 159.050 КМ. На одлуку о избору понуђача пристигла је жалба и иста је одбачена као неоснована. Уговорни орган је од понуђача захтијевао продужење важности понуде, а понуђач је доставио цијене горива које су тренутно важеће на тржишту и које су веће од понуђених. Изабраном понуђачу послато је 04.12.2007. г. обавјештење о обустављеном поступку. Увидом у картицу потрошње горива, набавка горива је у 2007. г. вршена од добављача «Октан промет» Бијељина који је вршио испоруку горива за Општину у 2006. г.

Упоредјујући проведене активности набавки, обухваћених узорком, према одредбама важећег Закона о јавним набавкама БиХ, утврђене су сљедеће неправилности:

- временска разлика од отварања понуда до рангирања понуда и од отварања понуда до доношења одлуке о резултатима окончаног поступка,
- тендерска документација, од стране уговорног органа, није увијек припремљена у складу са чл. 13. Закона, односно није увијек садржавала јасне и одговарајуће информације за одабрани поступак додјеле уговора,
- записник са отварања понуда није састављен на прописаном обрасцу, према чл. 33. став 5. Закона о јавним набавкама БиХ и није потписан од свих представника понуђача који су били присутни приликом отварања понуда,
- поступак додјеле уговора је окончан, а цијене прихватљивих понуда су биле веће од планираног буџета, што није у складу са чл. 12. тачка б) став 3) Закона и
- нису закључивани појединачни уговори на основу оквирног споразума.

Руководству Општине препоручујемо да досљедно спроводи одредбе Закона о јавним набавкама БиХ и успостави адекватан интерни контролни систем, којим ће се осигурати да договорени радови и услуге буду извршене у складу са одредбама уговора, усвојеним буџетом и планом набавки.

2.4. Биланс успјеха

2.4.1. Приходи

Приходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 37.572.847 КМ.

2.4.2. Расходи

Расходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 30.272.905 КМ.

2.4.3. Разлика прихода и расхода

Вишак прихода над расходима је у Консолидованом билансу успјеха исказан у износу од 7.299.942 КМ.

2.5. Биланс стања

Актива је у Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2007. г. исказана у износу од 174.885.894 КМ, а састоји се од: новчаних средстава 901.143 КМ, краткорочних потраживања 581.554 КМ, краткорочних пласмана 40.705 КМ, залиха материјала 36.666 КМ, залиха ситног инвентара 74.539 КМ, краткорочних разграничења 48.259 КМ, неотписане вриједности сталних средстава 164.130.713 КМ, неотписане вриједности нематеријалних улагања 858.186 КМ, дугорочних пласмана 157.400 КМ и дугорочних разграничења од 8.056.729 КМ.

Пасива је у Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2007. г. исказана у износу од 174.885.894 КМ, а састоји се од: краткорочних текућих обавеза 1.429.203 КМ, краткорочних кредита 42.000 КМ, обавеза према радницима 14.999 КМ, краткорочних разграничења 520.278 КМ, дугорочних кредита 8.056.729 КМ, извора сталних средстава 165.824.552 КМ, осталих извора 246.320 КМ, извора средстава резерви 35 КМ и нераспоређеног вишка прихода и расхода (1.248.222 КМ).

Преласком на трезорско пословање од 01.01.2007. г. створене су одређене нејасноће и дилеме око отварања почетног стања 2007. г. Припремне радње у Општини, за унос почетног стања 2007. г. у главну књигу трезора, започете су послуже добијања процедура од Министарства финансија РС од 07.07.2007. г. и Упутства из фебруара 2008. г. Уносом почетног стања, утврђене су грешке у финансијским извјештајима за 2006. г. које су исправљене у почетном стању 2007. г, што је утицало на појаву одступања између појединих позиција у наведеним извјештајима.

2.5.1. Актива

Анализом активних билансних позиција прве оперативне јединице – Административна служба Општине, ревизија је утврдила сљедеће:

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 501.543 КМ. Споразумом од 30.06.2006. г. регулисани су међусобни односи између Општине и Дирекције за наплату накнаде за коришћење градског грађевинског земљишта (трајна рента). Анализом документације, утврдили смо да је у урађеним и дистрибуираним рјешењима утврђена, осим трајне ренте и комунална накнада, а иста није била предмет регулисања међусобних односа између Дирекције и Општине. Дирекција није успоставила књиговодствену евиденцију о укупном задужењу по основу трајне ренте и комуналне накнаде. Презентован нам је листинг, дистрибуираних Рјешења (4.897) до 31.12.2007. г. од стране Дирекције, о укупним задужењима правних и физичких лица у износу од 154.257 КМ. На рачун јавних прихода Општине до 31.12.2007. г. уплаћено је 44.062 КМ.

Краткорочна потраживања и разграничења су мање исказана за 110.195 КМ, због неевидентирања потраживања по основу накнаде за коришћење градског грађевинског земљишта (трајна рента) и комуналне накнада. Краткорочна потраживања су по основу датих аванса, такође, мање исказана за 32.777 КМ.

Краткорочна разграничења су мање исказана за 17.222 КМ, што је објашњено уз позицију трошкова.

Неотписана вриједност сталних средстава исказана је у износу од 145.850.850 КМ, а чине је: грађевински објекти од 94.979.247 КМ, земљиште од 33.171.943 КМ, опрема од 734.484 КМ, инвестиције у току од 16.747.660 КМ и оснивачка улагања од 217.516 КМ. Повећање вриједности сталних средстава извршено је на основу процјене дијела сталних средстава од стране општинске комисије у износу од 18.676.622 КМ (земљиште 923.564 КМ, грађевински објекти 17.713.959 КМ и опрема од 39.099 КМ). У току 2007. г. извршена је набавка сталних средстава у износу од 16.213.940 КМ, и то: реконструкција и инвестиционо одржавање 11.961.575 КМ, грађевинских објеката 3.424.816 КМ, средстава у облику права 387.352 КМ, осталих сталних средстава 292.847 КМ и опреме 147.350 КМ. Због погрешног евидентирања рачуна за израду шумско-привредне основе, пројектне документације и опреме, на рачуне трошкова, стална средства, извори сталних средства и меморандумска евиденција мање су исказани за 167.621 КМ.

Набавка капиталних улагања извршена је из властитих средства у износу од 8.082.582 КМ, из кредитних средстава 7.571.862 КМ, капиталних помоћи 397.139 КМ и капиталних добитака 329.678 КМ.

2.5.2. Пасива

Анализом пасивних билансних позиција прве оперативне јединице - Административна служба Општине, ревизија је утврдила слjedeће:

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу од 1.267.760 КМ, а односе се на краткорочне обавезе према добављачима. Увидом у картицу добављача утврђено је да су обавезе мање исказане за 112.516 КМ. Према упућеним и примљеним конфирмацијама у износу од 1.884.125 КМ, утврђена су одступања од исказаних обавеза у главној књизи Општине на дан 31.12.2007. г. у износу од 144.841 КМ.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 404.689 КМ и иста су мање исказана за 110.195 КМ, што је објашњено уз позицију краткорочних потраживања.

Извори сталних средстава исказани су у износу од 147.549.598 КМ. По налазу ревизије, извори сталних средстава мање су исказани за 167.621 КМ, што је објашњено уз позицију сталних средстава. Остали извори средстава исказани су у износу од 239.447 КМ, а по налазу ревизије мање су исказани за 46.175 КМ.

На основу извршене анализе билансних позиција, укључујући наведене корекције, Општина је за 2007. г. остварила дефицит у износу од (1.241.218) КМ (приходи 37.510.708 КМ, умањени за расходе 30.167.801 КМ, капиталне трошкове 16.882.803 КМ, из којих су искључени капитални одливи од 329.678 КМ, капиталне помоћи од 397.139 КМ и одливи по основу кредитних прилива од 7.571.861 КМ).

Одговорним лицима Општине препоручујемо да финансијске трансакције, које се односе на краткорочна потраживања и разграничења, набавку сталних средстава, краткорочне обавезе и разграничења и изворе средстава, правилно евидентирају и интегрално представе и објелодане.

2.5.3. Нераспоређени вишак прихода или расхода

Послије извршених корекција почетног стања и анализе, ревизија је утврдила да је стање Нераспоређеног вишка прихода и расхода на дан 31.12.2007. г. (1.356.914) КМ.

Руководству Општине препоручујемо да изврши финансирање утврђеног дефицита у складу са одредбама Закона о буџетском систему РС.

2.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Напомене уз финансијске извјештаје за 2007. г. правилно су састављене, према МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја и Правилнику о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета РС.

2.7. Потенцијалне обавезе

На основу презентованих информација, од стране одговорних лица, о судским споровима и тужбеним захтјевима, утврђено је да руководство Општине податке о судским споровима ажурира, прати и процјењује могући утицај исхода наведених судских спорова на буџетско пословање. Против Општине води се 130 судских спорова у вриједности од 3.527.247 КМ, а Општина је покренула 23 судска спора у вриједности од 3.217.110 КМ.

2.8. Накнадни догађаји

У просторијама Дирекције, 13.01.2008. г. десио се пожар и дошло је до оштећења дијела зграде и опреме, која је власништво Општине, а налази се на коришћењу код исте. У Записнику је констатован степен уништења зграде и опреме. Процјењена је штета у износу од 38.000 КМ. Објелодањивање накнадних догађаја је извршено у складу МРС ЈС 14 – Догађаји након датума извјештавања.

Ревизорски тим:

Станојка Вучетић, с.р.

Слађана Вулић, с.р.

Божидар Кувелџа, с.р.

Невена Перих, с.р.